

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Daniely Zemanové v právní věci žalobkyně: **M. V.**, zast. Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem nám. 28. října 9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2016, čj. OAM-838/ZA-ZA05-P17-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2016, čj. 41 Az 9/2016-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví neudělil žalobkyni žádnou z forem mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobkyně v průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu tvrdila, že její bývalý přítel a otec její nezletilé dcery ji před vycestováním kvůli jejímu těhotenství fyzicky napadal a vyhrožoval jí. V případě návratu na Ukrajinu by jim proto hrozilo z jeho strany nebezpečí. V ČR žije její teta, která má české občanství a poskytuje jí veškeré zázemí. Všechny tři spolu tvoří fungující rodinné společenství. V zemi původu se nemá kam vrátit, protože matka ji již dávno opustila a její babička je v pokročilém věku. Její sestra by ji chtěla pomoci, ale neví jak; sama má tři děti a žije s manželem a jeho rodiči.

[3] Žalovaný nepovažoval tvrzení žalobkyně za dostačující pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného, neboť se ztotožnil se závěry žalovaného.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Upozornila, že v řízení před krajským soudem podala repliku, v níž uvedla, že nemá žádný důkaz o tom, že by postup policie vůči agresorovi byl nedostatečný a že hrozba ze strany přítele je skutečně důvodná. Odkázala však na rozsudek NSS čj. 6 Azs 235/2004-57, podle něhož jiné důkazní prostředky než svou vlastní výpověď uvádět ani nemusí. Z napadeného rozsudku dle stěžovatelky není zřejmé, zda se krajský soud její replikou vůbec zabýval, resp. zda považoval skutkové okolnosti, které stěžovatelka uváděla, za prokázané, či nikoliv. Tyto skutečnosti soud hodnotil pouze ve vztahu k neudělení mezinárodní ochrany z důvodu hodného zvláštního zřetele.

[5] Žalobkyně také nesouhlasí s tím, jak se soud vypořádal s možností posoudit jí uváděné skutečnosti ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Za vážnou újmu ve smyslu tohoto ustanovení stěžovatelka považuje zásah do svého práva na rodinný a soukromý život, které jí garantuje Úmluva o lidských právech. Stejně tak by bylo porušeno právo jejího dítěte podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Stěžovatelka rovněž zpochybňuje argumentaci žalovaného týkající se odkazu na instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, neboť dle ní je obecně známo, že není vůbec možné získat termín k podání žádosti o udělení pobytového oprávnění na Zastupitelském úřadě ČR na Ukrajině. Pokud se krajský soud s názorem žalovaného zcela ztotožnil, posoudil tuto otázku nesprávně.

[6] Stěžovatelka navrhl, aby NSS napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný v první řadě zpochybňuje včasnost kasační stížnosti. Původní podání totiž neobsahovalo vymezení kasačních důvodů, a to ani formou výčtu. Stěžovatelka doplnila kasační stížnost teprve 7. 12. 2016, tedy po lhůtě. Žalovaný se neztotožnil ani se samotnými námitkami stěžovatelky. Nesouhlasí se stěžovatelkou, že krajský soud neposoudil skutková tvrzení, které uváděla ve správním řízení. Soud naopak pokládal její tvrzení za věrohodná a podrobně odůvodnil, proč není možné je považovat za azylově relevantní. Žalovaný se ztotožňuje se závěry učiněnými krajským soudem i ohledně doplňkové ochrany. Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro opožděnost, alternativně její zamítnutí.

[8] Předtím, než se NSS zabýval obsahem kasační stížnosti, musel posoudit existenci podmínek řízení pro její projednání, zejména žalovaným zpochybněnou včasnost podání kasační stížnosti. Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. věty první musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Poslední věta citovaného ustanovení stanoví, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Rozsudek krajského soudu byl stěžovatelce doručen prostřednictvím jejího zástupce dne 19. 10. 2016, lhůta pro podání kasační stížnosti uplynula 2. 11. 2016. Pokud stěžovatelka podala kasační stížnost dne 1. 11. 2016, podala ji včas. Podle § 106 odst. 3 s. ř. s. nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. NSS vyzval stěžovatelku k doplnění náležitostí kasační stížnosti usnesením ze dne 8. 11. 2016, které jí bylo doručeno dne 9. 11. 2016. Lhůta jednoho měsíce tak uplynula dne 9. 12. 2016. Stěžovatelka doplnila kasační stížnost dne 7. 12. 2016, tj. včas.

[9] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS).

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Stěžovatelka výslovně neuvedla, v čem spatřuje důvody zakládající přijatelnost její kasační stížnosti. Pouze namítá nedostatečně posouzený skutkový stav věci, nesprávné posouzení otázky udělení doplňkové ochrany a nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu.

[12] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu by zakládala přijatelnost kasační stížnosti, pokud by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Proto NSS tuto námitku předběžně posoudil a zkoumal, zda je z napadeného rozsudku patrné, jaký skutkový stav vzal

pokračování

soud za rozhodný a jak posoudil namítané skutečnosti. V tomto ohledu NSS žádné pochybení neshledal. Krajský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal.

[13] Věc stěžovatelky nepřináší ani žádnou novou právní otázku, kterou NSS dosud neřešil, či potřebu se od takového řešení odchýlit, anebo kterou řešilo více senátů NSS odlišně. Pojem uprchlík se vztahuje na osobu, která se nachází mimo svou vlast a obává se represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. Pronásledování či výhrůžky ze strany soukromých osob takovou represí nejsou. NSS se touto otázkou zabýval v řadě svých rozhodnutí. Například konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami v domovském státě, nemůže být bez dalšího důvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003-51, ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, či ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 81/2006-85). NSS dále ve svém rozsudku ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41, konstatoval, že „*aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním příslušníků policie při výkonu služby, musel by stěžovatel vyčerpát všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo, neboť stěžovatel sám přezkum postupu policistů o své vůli zastavil*“. Stejně závěry o povinnosti vyčerpát reálně dostupné prostředky ochrany platí i ve vztahu k soukromým osobám, které nezastávají veřejné funkce.

[14] NSS dále připomíná svou judikaturu, podle které azylově relevantním důvodem většinou „*nebudou excesy při vyšetřování, a to zpravidla ani dějí-li se opakovaně, nejsou-li vedeny zlovolným záměrem, či obecně tvrdá praxe orgánů trestní spravedlnosti, nedosahuje-li nelidských rozměrů*“ (viz rozsudek NSS ze dne 12. 4. 2012, čj. 7 Azs 9/2012-46).

[15] Stěžovatelka dále s odkazem na rozsudek NSS čj. 6 Azs 235/2004-57 argumentuje tím, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany postačí jako jediný důkazní prostředek její věrohodná výpověď. Tento argument nebyl v předchozích řízeních nijak zpochybněn a jak správní orgán, tak soud z něj vycházely. Jinými slovy nebyla zpochybněna věrohodnost výpovědi stěžovatelky, pouze z její vlastní výpovědi nevyplýnul žádný azylově relevantní důvod. Pokud se nyní stěžovatelka snaží argumentovat porušením svého práva na soukromý a rodinný život, lze ji odkázat právě na citované rozhodnutí; tyto skutečnosti ve svých předchozích výpovědích nijak netvrdila, tj. neuvedla, že pokud by nuceně vycestovala, bylo by porušeno toto její právo. Proto nebyl správní orgán povinen se tímto jejím tvrzením blíže zabývat.

[16] Stěžovatelka přichází z Ukrajiny. Krajský soud neopomněl ani tuto otázku ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany. NSS v této souvislosti odkazuje na svou nedávnou judikaturu týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině. NSS konstatoval, že se nejedná o tzv. totální konflikt, a tudíž musí žadatelé o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. NSS uvedl, že „*probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá*“ (usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014-17, či ze dne 25. 3. 2015, čj. 3 Azs 259/2014-26). Stěžovatelka naposledy bydlela v Zakarpatské oblasti, ve městě Činadijevo, tedy mimo oblasti nejvíce zasažené ozbrojeným konfliktem.

[17] NSS tedy neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji NSS odmítl podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost.

[18] NSS nad rámec nezbytně nutného dodává, že vede též řízení o kasační stížnosti stěžovatelčiny nezletilé dcery pod sp. zn. 5 Azs 281/2016, v níž dosud nerozhodl.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu